ספר המדות — רפואה

א. דַּע, שֶׁיֵּשׁ לְכָל עֵשֶׂב וָעֵשֶׂב כֹּחַ מְיֻחָד לְרַפְּאוֹת אֵיזֶהוּ חוֹלַאַת מְיֻחֶדֶת, וְכָל זֶה אֵינוֹ לְמִי שֶׁלֹּא שָׂמַר אֱמוּנָתוֹ וּבְרִיתוֹ, וְלֹא שָׁמַר אֶת עַצְמוֹ מִלַּעֲבֹר. עַל "אַל תְּהִי בָּזוֹ לְכָל אָדָם". אֲבָל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה בִּשְׁלֵמוּת, וְהוּא גַּם כֵּן שׁוֹמֵר הַבְּרִית וּמְקַיֵּם "אַל תְּהִי בָּזוֹ לְכָל אָדָם", אֵין רְפוּאָתוֹ תּוֹלָה בְּחֶלְקֵי עֲשָׂבִים הַמְיֻחָדִים לְחוֹלַאתּוֹ, אֶלָּא נִתְרַפֵּא בְּכָל מַאֲכָל וְכָל מַשְׁקֶה בִּבְחִינַת "וּבֵרַךְ אֶת לַחְמְךָ" וְכוּ', וְאֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין עַד שֶׁיִּתְרַמּוּ לוֹ עֲשָׂבִים הַמְיֻחָדִים לְרַפְּאוֹתוֹ.

ב. עַל יְדֵי עִיּוּן עָמֹק בְּסוֹדוֹת הַתּוֹרָה יָכוֹל לִפְקֹד עֲקָרוֹת וּלְרַפְּאוֹת חוֹלַאַת חָזָק.

ג. לְצָרַעַת מַזִּיק דְּבָרִים מְלוּחִים וּרְפוּאָתוֹ מַיִם חַיִּים. וְסִימָן לַדָּבָר: "יִגָּרַע נִטְפֵי מָיִם", הַיְנוּ צָרַעַת הַבָּא מֵהִתְגַּבְּרוּת הַדָּם עַל הַמַּיִם, שֶׁבּוֹ "יָזוּקוּ מָטָר לְאֵדוֹ", [יָזוּקוּ לְשׁוֹן הֶזֵּק].

ד. הִסְתַּכְּלוּת עַל אֶתְרוֹג הוּא רְפוּאָה לִכְאֵב עֵינַיִם.